

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. május 21.

FRANCIA NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

I. Olvasott szöveg értése

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és
a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését
akadályozzák.**

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

1. Une (petite) zone méditerranéenne et des régions de hautes altitudes. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
2. Parce que ce sont des régions boisées et humides (que les tiques affectionnent). *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
3. Elles pensent que l'Institut Pasteur sous-estime le nombre des malades / que les estimations ne sont pas justes. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
4. Qu'ils ne prennent pas la maladie au sérieux. / Que la maladie est insuffisamment prise en charge. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
5. Une meilleure prévention / une réelle formation des professionnels (de santé) / une plus grande transparence (sur l'évolution de l'épidémie) / l'amélioration des tests. *(Deux de ces réponses.) (Toute réponse ayant le même contenu.)*
6. Ils ne sont pas fiables (à 100 %). *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
7. Parce que (plus tard) les conséquences peuvent être graves. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
- 0 Des manifestations neurologiques, rhumatologiques et cardiaques.**
8. Ils n'ont pas été diagnostiqués (à temps). *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
9. À cause du réchauffement climatique et de la déforestation. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
10. C'est entre le printemps et l'automne. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
11. Pour se protéger. / Pour éviter les piqûres. / Pour éviter la maladie Lyme. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

2. feladat

0	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
C	F	A	B	I	G	H	D	E

3. feladat

0	C (sans rien payer)
20.	B (ils ont réalisé que, faute de moyens pour déménager, ils devraient transformer leur maison.)
21.	D (le mari n'était pas vraiment bon bricoleur.)
22.	C (ont été vraiment furieux.)
23.	A (ont été changés.)
24.	B (que les meubles anciens n'aient pas été vendus à un bon prix à un marchand d'objets d'occasion.)
25.	A (ont refusé.)
26.	C (faire une chambre de plus de la salle de bains et une salle de bains au couloir.)
27.	A (tout commençait à se dégrader.)
28.	D (sont déçus et auraient envie d'aller vivre ailleurs.)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15

jó megoldás	elért pont
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	23
22	24
23	25
24	26
25	27
26	28
27	29
28	30

II. Nyelvhelyesség

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.

A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!

Többletpont, fél pont nem adható!

1. feladat

1. me reprenne	7. s'est assise
2. avais déjà essayé / avais essayé déjà	8. a éteint
0 étais	9. a ri
3. avoir regardé	10. n'avais jamais fait
4. n'en aurais plus / n'en avais plus	11. ne pas m'inquiéter
5. me suis remis	12. aurais dû
6. en attendant	

2. feladat

13.	0	14.	15.	16.	17.	18.	19.
B	C	A	H	E	G	F	D

3. feladat

20.	21.	22.	23.	0	24.	25.	26.	27.	28.
E	K	B	I	C	D	H	A	F	G

4. feladat

29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	0	37.
pour	pour	pour	à la / à une	sur	sans	au	en	dans	à l'

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	2
3	2
4	3
5	4
6	5
7	6
8	7
9	7
10	8
11	9
12	10
13	11
14	11
15	12
16	13
17	14
18	15

jó megoldás	elért pont
19	15
20	16
21	17
22	18
23	19
24	20
25	20
26	21
27	22
28	23
29	24
30	24
31	25
32	26
33	27
34	28
35	28
36	29
37	30

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!

1. feladat

0 *C'est le rédacteur en chef d'un journal de sport.*

1. Il en est le créateur/ l'organisateur. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
2. Parce que les conditions sont trop dures/ les gains sont faibles. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
3. Il retarde le départ / augmente les primes. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
4. 60
5. Parce que le préfet de police de Paris ne permet pas (le départ dans Paris). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
6. Oui.
7. Non.
8. Un journaliste (envoyé sur place pour couvrir les événements). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
9. Il a augmenté ses tirages. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)

A felvételen hallható szöveg:

Le Tour de France a plus de 100 ans et, croyez-moi, la grande Boucle a bien évolué depuis ses débuts ! Voici à quoi pouvait ressembler le tout premier Tour de France.

En janvier 1903, Henri Desgrange, rédacteur en chef du journal « L'Auto » annonce la création de « la plus grande épreuve cycliste jamais organisée » qui se déroulera du 1er juin au 5 juillet.

À la veille du départ, seuls 15 participants sont inscrits parce que malheureusement, les conditions sont trop dures et les primes trop faibles. Comme il y a peu de participants pour « la plus grande épreuve cycliste jamais organisée », Henri Desgrange décide de retarder le départ et surtout d'augmenter considérablement les prix des vainqueurs. Finalement, 60 coureurs prennent le départ de la course le 1er juillet à Montgeron, dans la banlieue sud de Paris devant le désormais mythique café « Le réveil matin ». Le départ s'effectue en banlieue et non pas à Paris car le préfet de police de la Seine, Louis Léprieu avait interdit les courses dans la capitale.

Même si la Boucle était moins longue qu'aujourd'hui et ne comportait aucune étape de montagne, les conditions de ce premier Tour de France étaient bien plus difficiles qu'aujourd'hui ! En effet, les concurrents devaient parcourir une boucle de 2 428 km, en seulement 6 étapes reliant les plus grandes villes de France : Paris, Lyon, Marseille, Toulouse, Bordeaux et Nantes. Les étapes étaient si longues et si difficiles que les coureurs avaient parfois 3 jours pour se reposer avant de repartir. Et sur les 60 coureurs au départ, seuls 21 franchiront la ligne d'arrivée à Paris !

Maurice Garin remporte finalement le Tour avec 2 heures 49 minutes et 21 secondes d'avance sur le deuxième Lucien Pothier. Aujourd'hui il détient toujours le record du « plus grand écart entre le premier et le deuxième » du Tour. Le dernier, Arsène Millocheau arrivera près de 65 heures après le premier. Après l'arrivée, les coureurs se rendent au Parc des Princes pour un tour d'honneur et la remise des prix.

Si la course est organisée par le journal « L'Auto », le journaliste envoyé sur place pour couvrir l'événement, Géo Lefèvre se contente de couvrir les départs et les arrivées des coureurs, voyageant en train entre les villes-étapes. Il ratra même l'arrivée de Maurice Garin, le vainqueur. Cela n'empêche pas « L'Auto » d'augmenter ses tirages de 40 000 exemplaires. Le Tour de France est d'ailleurs un grand succès populaire, on estime qu'environ 100 000 spectateurs ont assisté à l'arrivée des étapes en province et environ 20 000 spectateurs pour l'arrivée à Paris.

Fort de son succès, le Tour de France sera reconduit l'année suivante et remporté une nouvelle fois par Maurice Garin. Dès la troisième édition du tour, Henri Desgrange raccourcira les étapes afin que l'épreuve soit moins difficile.

(www.pratiks.com)

2. feladat

0 Le trèfle à trois feuilles est le symbole de l'Irlande.

10.	Les trèfles à quatre feuilles sont issus d'une malformation génétique.	V
11.	La pollution et les produits chimiques favorisent l'apparition des trèfles à quatre feuilles.	V
12.	Un trèfle sur dix mille peut avoir quatre feuilles.	V
13.	Le record est détenu par un Japonais qui a déjà trouvé 21 trèfles à quatre feuilles.	F
14.	Les Parisiens du XIX ^e siècle attribuaient déjà un caractère porte-bonheur aux trèfles à quatre feuilles.	V
15.	La légende du trèfle à quatre feuilles comme porte-bonheur a perdu de son importance de nos jours.	F
16.	En Belgique, on pense qu'un procès juridique peut avoir un résultat positif si l'on a un trèfle à quatre feuilles.	V

A felvételen hallható szöveg:

Oh, joie ! Un trèfle à quatre feuilles, ça porte bonheur...

Le trèfle à 3 feuilles est le symbole de l'Irlande. Il représente la Sainte-Trinité. Quant à son homologue à quatre feuilles, il est censé porter chance à celui qui le trouve.

Mais comment expliquer que certains trèfles poussent avec quatre feuilles, au lieu de trois ? Tout simplement, parce que ce sont des monstres issus d'une erreur génétique ! Le trèfle commun, sous le coup d'une influence extérieure – chaleur, pollution, herbicides – peut muter et obtenir une quatrième foliole. Mais cette probabilité reste très rare : environ un trèfle à quatre feuilles pour 10 000 trèfles normaux. Je vous laisse imaginer la tête du recordman, Shigeo Obara, un agriculteur japonais, lorsqu'il a découvert un trèfle à vingt et une feuilles !

Au XIXe, les Parisiens portaient ces trèfles en collier, en bracelet, en chaîne de montre, et même en épingle à cravate. De nos jours, la légende perdure. Ces petites plantes porte-bonheur protégeraient des fantômes en Lorraine, des diables en Bretagne et feraient gagner les procès en Belgique. Il ne vous reste qu'à vous mettre en quête de ces trèfles magiques. Mais dépêchez-vous car l'Américain Edward Martin en a déjà cueilli 160 !

Maintenant, vous savez !

(<http://minute-connaissance.caminteresse.fr>)

3. feladat

0 les éclairages seront éteints.

17. le ministère de l'Environnement
18. une heure et sept heures (du matin)
19. 750 000 ménages
20. les écosystèmes (des insectes et des oiseaux nocturnes)/ la migration des oiseaux/ le sommeil des gens/ l'environnement/ l'économie. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
21. dans les passages piétons.
22. sécurité *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
23. des villages à Madagascar (à remplacer leurs bougies et lampes à pétrole par des éclairages solaires)/ à équiper des villages à Madagascar d'éclairages solaires. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

A felvételen hallható szöveg:

Journaliste Avec Yolaine de la Bigne, « La bonne nouvelle ». Et la bonne nouvelle aujourd'hui, c'est la fin de l'éclairage nocturne.

Yolaine de la Bigne Eh oui. Nous avons une nouvelle réglementation nationale du ministère de l'Environnement, qui interdit les lumières en France, à partir d'aujourd'hui, entre une heure et sept heures du matin, vous savez, les lumières qui restent allumées dans nos bureaux, dans nos magasins ou sur les façades des bâtiments toute la nuit. Donc, ces mesures vont permettre d'économiser l'équivalent de la consommation annuelle d'électricité de 750 000 ménages et d'éviter l'émission de 250 000 tonnes de CO₂. Ça fait au total une économie de plus de 200 millions d'euros ! Écoutez, c'est quand même une bonne nouvelle en temps de crise. D'autant plus que ces éclairages artificiels perturbent les écosystèmes, en particulier des insectes, des oiseaux nocturnes, enfin, cela bouleverse la migration des oiseaux. Et enfin, cette mesure pourra améliorer notre sommeil, parce qu'il y a de nombreux scientifiques qui pensent que la luminosité excessive expliquerait les problèmes d'insomnie de nos contemporains.

- Journaliste Ah bon, on dormirait moins à cause des rues éclairées ? Mais la lumière permet aussi de sécuriser la vie. Ce n'est pas dangereux de tout éteindre ?
- Yolaine de la Bigne Alors, tout ne sera pas éteint. Le ministère a donné une liste des endroits : les passages piétons y figurent en premier lieu, donc ces passages restent éclairés pour toute la nuit, justement pour les problèmes de sécurité, mais ça sera géré de façon raisonnable. Parce que, vous savez, le problème aujourd'hui, c'est que le monde se partage entre les pays riches qui abusent de l'énergie et puis les pays pauvres où on se retrouve dans le noir toute la soirée, faute de moyens !
- Et voilà, justement, hasard du calendrier, alors que la France prend cette excellente décision, eh bien, ce soir à Paris, l'association « Jardin des Lumières » qui aide des villages à Madagascar à remplacer leurs bougies, leurs lampes à pétrole par des éclairages solaires, eh bien, cette association organise, pour récolter de l'argent au petit théâtre de « Chez Maxime » une comédie musicale.
- Journaliste Merci beaucoup, Yolaine. C'était « La bonne nouvelle ».

(www.europe1.fr)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	6
5	7
6	8
7	10
8	11
9	12
10	14
11	15

jó megoldás	elért pont
12	16
13	17
14	19
15	20
16	21
17	23
18	24
19	25
20	27
21	28
22	29
23	30

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok

javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand / grand* helyett *grande / grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a / à*, *ou / où*, *mer / mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

1. Olvassák *végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!*
2. Ezután *többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!*

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	10

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.
3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat;
- a feladat utasításának megfelelő szöveget alkotott-e;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki

Így a vizsgázó az 5 irányító szempontra összesen 10 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
10-9	5
8-7	4
6-5	3
4-3	2
2-1	1
0	0

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg szavainak száma 90 és 119 szó között van.
- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót.
- Amennyiben a vizsgázó baráti helyett hivatalos / hivatalos helyett baráti üzenetet ír.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 90 szót.
- ha a létrehozott szöveg nem üzenet/levél.

A vizsgázó **1 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 300 szót.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

① **Beszél arról, mit gondol Céline problémájáról**

Válaszol a Céline által felvetett kérdésekre:

② **Van-e más kiút, mint a szakítás?**

③ **Lehet-e szeretni valakit úgy, hogy nem találkozunk vele?**

④ **Lehetséges-e, hogy csak a szerelme emlékét szereti és nem őt magát?**

⑤ **Lehet-e szerelmes az ember 17 évesen?**

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többit csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többit vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve minden irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimuma	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg 90 szónál rö-

		mától alig marad el.	videbb.
--	--	----------------------	---------

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonynak és a közlési szándéknak.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

	nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	
--	--	--	--

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra-olvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondatban, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondatban, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámanak megadásával:

① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,

√3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,

2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

L+ szimbólumot alkalmazzuk a lexikai gazdagság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + **i**, _____ **i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

G+ szimbólumot alkalmazzuk a nyelvtani változatosság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ **hiányjel** = hiányzik egy szó,

→ **nyíl** = szórendi hiba,

aláhúzás + **i** = _____ **i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (1. feladat)

Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többit csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többit vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve minden irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg 90 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a szöveg megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	20

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta.
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki.

Így a vizsgázó az 5 irányító szempontra összesen 10 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
10-9	5
8-7	4
6-5	3
4-3	2
2-1	1
0	0

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg szavainak száma 150 és 199 szó között van.
- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 150 szót.

A vizsgázó **1 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja az 500 szót.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

A 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, miért támadt kedve a „Szomszédok ünnepe” mintájára megszervezni a „Szomszéd osztályok ünnepét”.
- ② Beszél arról, mit adhat egy ilyen esemény a gimnazistáknak.
- ③ Részletekre is kitérve elmondja, hogyan képzei el az esemény megszervezését.
- ④ Beszél kétségeiről és félelmeiről.
- ⑤ Elmondja, hogyan gondolja leküzdeni ezeket a nehézségeket.

A címadást a *Szövegalkotás hangnem* értékelési szempontnál kell figyelembe venni.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többit csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többit vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve minden irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg 150 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelően hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.